

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 12ης Ιουνίου 2014*

«Τελωνειακή ένωση και κοινό δασμολόγιο — Απομάκρυνση υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς εμπορεύματος από την τελωνειακή επιτήρηση — Γέννηση της τελωνειακής οφειλής»

Στην υπόθεση C-75/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundesfinanzhof (Γερμανία) με απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Φεβρουαρίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

SEK Zollagentur GmbH

κατά

Hauptzollamt Gießen,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Borg Barthet (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, S. Rodin και F. Biltgen, δικαστές,
γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η SEK Zollagentur GmbH, εκπροσωπούμενη από τον T. Ulbrich, Rechtsanwalt,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους B.-R. Killmann και L. Kerpenne,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 50 και 203 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 648/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Απριλίου 2005 (ΕΕ L 117, σ. 13, στο εξής: τελωνειακός κώδικας).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της SEK Zollagentur GmbH (στο εξής: SEK Zollagentur) και του Hauptzollamt Gießen με αντικείμενο την αίτηση της πρώτης για επιστροφή των δασμών που κατέβαλε λόγω της προβαλλόμενης απομακρύνσεως των οικείων εμπορευμάτων από την τελωνειακή επιτήρηση κατά τη διαδικασία διαμετακομίσεως.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Το άρθρο 4 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κώδικα, νοούνται ως:

[...]

13) Επιτήρηση από τις τελωνειακές αρχές: οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν γενικά οι εν λόγω αρχές ώστε να εξασφαλίζουν την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας και ενδεχομένως των άλλων διατάξεων που ισχύουν για τα εμπορεύματα που βρίσκονται υπό τελωνειακή επιτήρηση·

14) Τελωνειακοί έλεγχοι: συγκεκριμένες πράξεις των τελωνειακών αρχών με σκοπό την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών κανόνων και άλλων νομοθετικών διατάξεων που διέπουν την είσοδο, την έξοδο, τη διαμετακόμιση, τη μεταφορά και την τελική χρήση εμπορευμάτων που διακινούνται μεταξύ του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας και τρίτων χωρών, καθώς και την παρουσία εμπορευμάτων που δεν έχουν κοινοτικό χαρακτήρα· οι πράξεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν εξέταση των εμπορευμάτων, έλεγχο των δεδομένων της διασάφησης και της ύπαρξης και της γνησιότητας ηλεκτρονικών ή γραπτών εγγράφων, έλεγχο των λογιστικών βιβλίων και άλλων στοιχείων των επιχειρήσεων, έλεγχο των μεταφορικών μέσων, έλεγχο των αποσκευών και άλλων εμπορευμάτων που μεταφέρονται ή φέρονται από πρόσωπα, καθώς και διενέργεια διοικητικών ερευνών και άλλες παρόμοιες πράξεις·

15) Τελωνειακός προορισμός εμπορεύματος:

- α) η υπαγωγή του εμπορεύματος σε τελωνειακό καθεστώς·
- β) είσοδος του σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη·
- γ) η επανεξαγωγή του εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας·
- δ) η καταστροφή του·
- ε) η εγκατάλειψή του υπέρ του Δημοσίου Ταμείου.

[...]

20) Παράδοση εμπορευμάτων: η διάθεση των εμπορευμάτων από τις τελωνειακές αρχές για τους σκοπούς που ορίζει το τελωνειακό καθεστώς στο οποίο υπάγονται·

[...]».

- 4 Το άρθρο 37, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«Τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση από τη στιγμή της εισόδου τους. Μπορούν επίσης να υποβληθούν σε τελωνειακούς ελέγχους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.»

- 5 Κατά το άρθρο 50 του τελωνειακού κώδικα:

«Μέχρις ότου λάβουν τελωνειακό προορισμό, τα εμπορεύματα που προσκομίζονται στο τελωνείο θεωρούνται, αμέσως μετά την προσκόμισή τους, ότι βρίσκονται στην τελωνειακή κατάσταση της προσωρινής εναπόθεσης. Τα εμπορεύματα αυτά καλούνται στο εξής “εμπορεύματα σε προσωρινή εναπόθεση”.»

- 6 Το άρθρο 91 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Το καθεστώς της εξωτερικής διαμετακόμισης επιτρέπει την κυκλοφορία μεταξύ δύο σημείων του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας:

- α) μη κοινοτικών εμπορευμάτων, χωρίς τα εμπορεύματα αυτά να υπόκεινται σε εισαγωγικούς δασμούς ή άλλες επιβαρύνσεις ούτε σε μέτρα εμπορικής πολιτικής·

[...]

2. Η κυκλοφορία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 πραγματοποιείται:

- α) είτε υπό το καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης

[...]».

- 7 Το άρθρο 92 του τελωνειακού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1. Το καθεστώς εξωτερικής διαμετακόμισης λήγει και οι υποχρεώσεις του δικαιούχου του καθεστώτος εκπληρώνονται όταν τα εμπορεύματα που υπάγονται στο καθεστώς αυτό και τα απαιτούμενα έγγραφα προσκομισθούν στο τελωνείο προορισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω καθεστώτος.

2. Οι τελωνειακές αρχές εκκαθαρίζουν το καθεστώς εξωτερικής διαμετακόμισης όταν είναι σε θέση να ορίσουν, με βάση τη σύγκριση των στοιχείων που διατίθενται στο τελωνείο αναχώρησης και των στοιχείων που διατίθενται στο τελωνείο προορισμού, ότι το καθεστώς έχει λήξει σύμφωνα με τον ορθό τρόπο.»

- 8 Το άρθρο 96, παράγραφος 1, του κώδικα αυτού ορίζει τα εξής:

«Ο κυρίως υπόχρεος είναι ο υποκείμενος στο καθεστώς εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης και οφείλει:

- α) να προσκομίζει προς έλεγχο ανέπαφα τα εμπορεύματα στο τελωνείο προορισμού μέσα στην καθορισμένη προθεσμία και να έχει τηρήσει τα μέτρα διαπίστωσης της ταυτότητάς τους, τα οποία έχουν ληφθεί από τις τελωνειακές αρχές·

- β) να τηρεί τις οικείες διατάξεις του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακόμισης.»

- 9 Το άρθρο 201, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα ορίζει ότι:
- «Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:
- α) από τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς ή [...].»
- 10 Το άρθρο 203 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα ακόλουθα:
- «1. Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:
- από την [απομάκρυνση] υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς εμπορεύματος από την τελωνειακή επιτήρηση.
2. Η τελωνειακή οφειλή γεννάται τη στιγμή κατά την οποία το εμπόρευμα διαφεύγει από την τελωνειακή επιτήρηση.
3. Οφειλέτες είναι:
- το πρόσωπο που [απομάκρυνε] το εμπόρευμα από την τελωνειακή επιτήρηση,
- [...]
- ενδεχομένως, το πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παραμονή του εμπορεύματος σε προσωρινή εναπόθεση ή από τη χρησιμοποίηση του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο έχει τεθεί.»
- 11 Το άρθρο 236, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:
- «Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών πραγματοποιείται εφόσον αποδεικνύεται ότι κατά τη στιγμή της πληρωμής τους το ποσό τους δεν οφειλόταν νομίμως ή ότι το ποσό βεβαιώθηκε κατά παράβαση του άρθρου 220 παράγραφος 2.
- [...]»
- 12 Κατά το άρθρο 398 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92 (ΕΕ L 253, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1192/2008 της Επιτροπής, της 17ης Νοεμβρίου 2008 (ΕΕ L 329, σ. 1).
- «Σε κάθε άτομο που επιθυμεί να εκτελεί πράξεις κοινοτικής διαμετακόμισης χωρίς να προσκομίζει στο τελωνείο αναχώρησης ή σε οποιοδήποτε άλλο εγκεκριμένο τόπο τα σχετικά εμπορεύματα και την αντίστοιχη δήλωση διαμετακόμισης είναι δυνατό να χορηγείται το καθεστώς του εγκεκριμένου αποστολέα.
- [...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 13 Στις 15 Ιανουαρίου 2010, εισήχθη στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης παρτίδα δώδεκα φορείων ποδηλάτων. Η σχετική αποστολή τέθηκε σε προσωρινή εναπόθεση και ο ιδιοκτήτης της αποθήκης προσωρινής εναποθέσεως προσκόμισε τα εμπορεύματα στο τελωνείο και προέβη σε σχετική συνοπτική διασάφηση.
- 14 Στις 17 Ιανουαρίου 2010, η SEK Zollagentur υπέβαλε διασάφηση για την υπαγωγή των φορείων ποδηλάτων στο καθεστώς της εξωτερικής τελωνειακής διαμετακομίσεως. Η παράδοση των φορείων ποδηλάτων για το δηλωθέν καθεστώς έλαβε χώρα αυθημερόν.
- 15 Την επομένη, η μεταφορική εταιρεία στην οποία έδωσε εντολή η SEK Zollagentur, ήτοι ο εγκεκριμένος αποστολέας, επρόκειτο να παραλάβει διάφορες παρτίδες, συμπεριλαμβανομένων των προαναφερθέντων εμπορευμάτων από την αποθήκη προσωρινής εναποθέσεως, και να τις παραδώσει σε παραλήπτη στο Greven (Γερμανία).
- 16 Κατά την άφιξη των εμπορευμάτων, ο παραλήπτης διαπίστωσε ότι τα φορεία ποδηλάτων δεν περιλαμβάνονταν στις αποστολές αυτές, γεγονός που γνωστοποίησε στο τελωνείο προορισμού.
- 17 Το Hauptzollamt Gießen επικοινωνήσε τότε εγγράφως με την SEK Zollagentur προκειμένου να της ζητήσει πληροφορίες αναφορικά με τον τόπο όπου βρίσκονταν τα φορεία ποδηλάτων. Η εν λόγω εταιρεία απάντησε ότι δεν κατέστη δυνατή η φόρτωση των φορείων ποδηλάτων στις 17 Ιανουαρίου 2010. Δήλωσε ότι ο ιδιοκτήτης της αποθήκης προσωρινής εναποθέσεως δεν είχε κατορθώσει να τοποθετήσει τις αποθηκευμένες στις εγκαταστάσεις του παρτίδες κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι δυνατή η εύρεσή τους και η παράδοσή τους στον μεταφορέα. Για τον λόγο αυτό τα φορεία ποδηλάτων δεν είχαν παραδοθεί στον μεταφορέα, όπως είχε προβλεφθεί, και είχαν παραμείνει στην αποθήκη προσωρινής εναποθέσεως.
- 18 Την 1η Φεβρουαρίου 2010, τα φορεία ποδηλάτων μεταφέρθηκαν με νέα αποστολή μετά την κίνηση νέας διαδικασίας διαμετακομίσεως. Ο παραλήπτης έθεσε κατόπιν τούτου το εν λόγω εμπόρευμα σε ελεύθερη κυκλοφορία στο τελωνείο προορισμού και κατέβαλε εισαγωγικούς δασμούς ύψους 2 000 ευρώ.
- 19 Το Hauptzollamt Gießen καταλόγισε επίσης το ίδιο ποσό στην SEK Zollagentur με την αιτιολογία ότι η τελευταία απομάκρυνε τα εμπορεύματα από την τελωνειακή επιτήρηση καθόσον δεν τα προσκόμισε στο τελωνείο προορισμού κατά την πρώτη διαδικασία διαμετακομίσεως.
- 20 Η SEK Zollagentur έκρινε ότι οι καταβληθέντες εισαγωγικοί δασμοί δεν οφείλονταν νομίμως και ζήτησε την επιστροφή τους δυνάμει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα. Υποστήριξε, συγκεκριμένα, ότι η διαδικασία διαμετακομίσεως άρχισε, ανεξαρτήτως της διασαφήσεως που η ίδια είχε υποβάλει, με την πραγματική μόνον παραλαβή των εμπορευμάτων από τον διαχειριστή της αποθήκης. Συνεπώς, το καθεστώς εξωτερικής διαμετακόμισης δεν είχε εφαρμοστεί πριν την έναρξη της μεταφοράς, με αποτέλεσμα μοναδικός υπεύθυνος για την προμνησθείσα απομάκρυνση να είναι ο ιδιοκτήτης της αποθήκης προσωρινής εναποθέσεως.
- 21 Κατόπιν της απορρίψεως της εντάσεώς της κατά της αποφάσεως με την οποία δεν έγινε δεκτό το αίτημα της για επιστροφή των δασμών, η SEK Zollagentur άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht Hessen, το οποίο επιβεβαίωσε την απόρριψη της επιστροφής με το σκεπτικό ότι οι δασμοί δεν ήταν δυνατόν να επιστραφούν δεδομένου ότι οφείλονταν νομίμως. Κατόπιν τούτου, άσκησε αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Bundesfinanzhof.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesfinanzhof αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Έχουν οι οικείες διατάξεις του τελωνειακού κώδικα, ιδίως δε το άρθρο 50 αυτού, την έννοια ότι ένα εμπόρευμα που παραδίδεται από την τελωνειακή αρχή σε ένα πρόσωπο για προσωρινή εναπόθεση σε χώρο που ενέκρινε η αρχή αυτή απομακρύνεται από την τελωνειακή επιτήρηση, όταν αποτελεί μεν αντικείμενο διασαφήσεως ως υπαγόμενο υπό καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, πλην όμως δεν συνοδεύει πράγματι τα εκδοθέντα παραστατικά διαμετακομίσεως κατά την προγραμματισμένη μεταφορά και δεν προσκομίζεται στο τελωνείο προορισμού;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Είναι, στην περίπτωση αυτή, το πρόσωπο, το οποίο, ως εγκεκριμένος αποστολέας, έθεσε τα εμπορεύματα υπό καθεστώς διαμετακομίσεως, οφειλέτης, σύμφωνα με το άρθρο 203, παράγραφος 3, περίπτωση 1, του τελωνειακού κώδικα, ή σύμφωνα με το άρθρο 203, παράγραφος 3, περίπτωση 4, του τελωνειακού κώδικα;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 23 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον τα άρθρα 50 και 203 του τελωνειακού κώδικα έχουν την έννοια ότι εμπόρευμα που έχει τεθεί σε προσωρινή εναπόθεση πρέπει να εκλαμβάνεται ως απομακρυνθέν από την τελωνειακή επιτήρηση, στην περίπτωση που αποτελεί μεν αντικείμενο διασαφήσεως για υπαγωγή σε καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, πλην όμως δεν απομακρύνεται από την αποθήκη και δεν προσκομίζεται στο τελωνείο προορισμού, παρά το γεγονός ότι έχουν υποβληθεί σ' αυτό τα παραστατικά διαμετακομίσεως.
- 24 Προκαταρκτικώς, πρέπει να καθορισθεί ο χρόνος κατά τον οποίο, δυνάμει του τελωνειακού κώδικα, παύει η προσωρινή εναπόθεση του εμπορεύματος και αρχίζει η υπαγωγή του στο τελωνειακό καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως.
- 25 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 50 του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι τα μη κοινοτικά εμπορεύματα τα οποία έχουν αποτελέσει αντικείμενο τελωνειακής διασαφήσεως αποδεχθείσας από τις τελωνειακές αρχές ενόψει της υπαγωγής τους στο τελωνειακό καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως και τα οποία τελούν υπό καθεστώς προσωρινής εναποθέσεως υπάγονται στο ως άνω τελωνειακό καθεστώς και, επομένως, αποκτούν τελωνειακό προορισμό μόλις χορηγηθεί άδεια παραδόσεώς τους (απόφαση Codirex Expeditie, C-542/11, EU:C:2013:429, σκέψη 55).
- 26 Συνεπώς, εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη μπορούν να υπαχθούν στο καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως μόνον από τον χρόνο παραδόσεώς τους. Δεδομένου δε ότι, βάσει των πληροφοριών που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, η παράδοση των επίμαχων στην κύρια δίκη εμπορευμάτων πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2010, τα εν λόγω εμπορεύματα υπήχθησαν, επομένως, στο τελωνειακό καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως από την ημερομηνία αυτήν.
- 27 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο πρώτο ερώτημα, όπως αυτό αναδιατυπώθηκε, πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον εμπόρευμα που δεν έχει απομακρυνθεί από τη ζώνη αποθηκείσεως μπορεί πράγματι να έχει απομακρυνθεί από την τελωνειακή επιτήρηση, παρά το γεγονός ότι τα παραστατικά διαμετακομίσεως έχουν υποβληθεί στο τελωνείο προορισμού.

- 28 Ως προς τούτο, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η έννοια της απομακρύνσεως από την τελωνειακή επιτήρηση, η οποία απαντά στο άρθρο 203, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, πρέπει να εκληφθεί ως περιλαμβάνουσα οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη που έχει ως αποτέλεσμα να παρεμποδίσει, έστω προσωρινώς, την πρόσβαση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής στο ευρισκόμενο υπό τελωνειακή επιτήρηση εμπόρευμα και την εκ μέρους της πραγματοποίηση των ελέγχων που προβλέπονται στο άρθρο 37, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα (αποφάσεις D. Wandel, C-66/99, EU:C:2001:69, σκέψη 47· Liberechim, C-371/99, EU:C:2002:433, σκέψη 55, και Hamann International, C-337/01, EU:C:2004:90, σκέψη 31).
- 29 Δυνάμει του άρθρου 96 του τελωνειακού κώδικα, δεδομένου ότι ο κυρίως υπόχρεος οφείλει, μεταξύ άλλων, να προσκομίζει ανέπαφα τα εμπορεύματα στο τελωνείο προορισμού, το παραστατικό διαμετακομίσεως βάσει του οποίου πραγματοποιείται η μεταφορά των εμπορευμάτων που έχουν τεθεί υπό το καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως έχει αναμφισβήτητα ουσιώδη σημασία για την ορθή λειτουργία του καθεστώτος αυτού. Επιπλέον, η έστω προσωρινή απομάκρυνση των εμπορευμάτων αυτών είναι ικανή να διακυβεύσει τους ίδιους τους σκοπούς του προμνησθέντος καθεστώτος όταν, αντιθέτως προς τις επιταγές του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα, εμποδίζει κάθε ενδεχόμενο έλεγχο των εν λόγω εμπορευμάτων εκ μέρους των τελωνειακών αρχών. Μια τέτοια προσωρινή απομάκρυνση δυσχεραίνει, επιπλέον, την εξακρίβωση της ταυτότητας αφενός των υπό διαμετακόμιση εμπορευμάτων και αφετέρου του εφαρμοστέου σε αυτά τελωνειακού καθεστώτος (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση British American Tobacco, C-222/01, EU:C:2004:250, σκέψη 52).
- 30 Υπό παρόμοιες συνθήκες, η προσωρινή απομάκρυνση του παραστατικού διαμετακομίσεως από τα εμπορεύματα που αναγράφονται σε αυτό πρέπει να χαρακτηρίζεται ως απομάκρυνση των εν λόγω εμπορευμάτων από την τελωνειακή επιτήρηση. Σύμφωνα με την ερμηνεία που έκανε δεκτή το Δικαστήριο στις αποφάσεις D. Wandel (EU:C:2001:69), Liberechim (EU:C:2002:433) και Hamann International (EU:C:2004:90), η απομάκρυνση αυτή αποτελεί, πράγματι, πράξη που έχει ως αποτέλεσμα να παρεμποδίσει, έστω προσωρινώς, την πρόσβαση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής στο ευρισκόμενο υπό τελωνειακή επιτήρηση εμπόρευμα και την εκ μέρους της διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση British American Tobacco, EU:C:2004:250, σκέψη 53).
- 31 Ομοίως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, βάσει πάγιας νομολογίας, η απομάκρυνση εμπορεύματος από την τελωνειακή επιτήρηση προϋποθέτει αποκλειστικώς τη συνδρομή αντικειμενικών όρων, όπως την απουσία του εμπορεύματος από τον εγκεκριμένο χώρο εναποθέσεως κατά τον χρόνο που η τελωνειακή αρχή προτίθεται να προβεί σε εξέταση του εν λόγω εμπορεύματος (βλ. αποφάσεις D. Wandel, EU:C:2001:69, σκέψη 48, και Liberechim, EU:C:2002:433, σκέψη 60).
- 32 Για να υπάρχει απομάκρυνση από την τελωνειακή επιτήρηση αρκεί, επομένως, να έχει καταστεί αντικειμενικώς αδύνατη η υποβολή του εμπορεύματος σε ενδεχόμενους ελέγχους, ανεξαρτήτως του αν η αρμόδια αρχή διεξήγαγε πράγματι τέτοιους ελέγχους (απόφαση British American Tobacco, EU:C:2004:250, σκέψη 55).
- 33 Λαμβανομένων υπόψη των προηγηθεισών σκέψεων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 50 και 203 του τελωνειακού κώδικα έχουν την έννοια ότι εμπόρευμα που έχει τεθεί σε προσωρινή εναπόθεση πρέπει να εκλαμβάνεται ως απομακρυνθέν από την τελωνειακή επιτήρηση, στην περίπτωση που αποτελεί μεν αντικείμενο διασαφήσεως για υπαγωγή σε καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, πλην όμως δεν απομακρύνεται από την αποθήκη και δεν προσκομίζεται στο τελωνείο προορισμού, παρά το γεγονός ότι έχουν υποβληθεί σ' αυτό τα παραστατικά διαμετακομίσεως.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

- 34 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον το άρθρο 203, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, σε περίπτωση απομακρύνσεως εμπορεύματος από την τελωνειακή επιτήρηση, το πρόσωπο το οποίο, ως εγκεκριμένος αποστολέας, έθεσε το εμπόρευμα αυτό υπό τελωνειακό καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, είναι οφειλέτης δυνάμει της ανωτέρω διατάξεως.
- 35 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, εάν κατά τον χρόνο απομακρύνσεως των επίμαχων εμπορευμάτων από την τελωνειακή επιτήρηση αυτά έχουν ήδη τεθεί υπό καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, ο υποκείμενος στο ως άνω καθεστώς είναι εκείνος ο οποίος, ως κυρίως υπόχρεος κατά την έννοια του άρθρου 96, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, οφείλει να εκτελέσει τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η χρήση του εν λόγω καθεστώτος και ο οποίος βαρύνεται με την τελωνειακή οφειλή κατά την έννοια του άρθρου 203, παράγραφος 3, τέταρτη περίπτωση, του κώδικα αυτού, εφόσον δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στις τρεις πρώτες περιπτώσεις της παραγράφου 3 (απόφαση *Codirex Expeditie*, EU:C:2013:429, σκέψη 33).
- 36 Αντιθέτως, εάν κατά τον χρόνο της προμνησθείσας απομακρύνσεως τα εμπορεύματα δεν έχουν ακόμα τεθεί υπό καθεστώς εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως, αλλά εξακολουθούν να βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση, οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής, εφόσον δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στις τρεις πρώτες περιπτώσεις του άρθρου 203, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα, είναι το πρόσωπο εκείνο το οποίο, όντας υπεύθυνο να εκτελέσει τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η παραμονή σε καθεστώς προσωρινής εναποθέσεως, έχει στην κατοχή του τα εμπορεύματα αυτά, μετά την εκφόρτωσή τους, προκειμένου να διασφαλίσει τη μετακίνηση ή την αποθήκευσή τους (βλ., συναφώς, αποφάσεις *United Antwerp Maritime Agencies και Seaport Terminals*, C-140/04, EU:C:2005:556, σκέψη 39, καθώς και *Codirex Expeditie*, EU:C:2013:429, σκέψη 34).
- 37 Όπως, όμως, υπομνήσθηκε στη σκέψη 26 της παρούσας αποφάσεως, τα επίμαχα στην κύρια δίκη εμπορεύματα υπήχθησαν στο τελωνειακό καθεστώς εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως. Επομένως, ο υποκείμενος στο ως άνω καθεστώς, ήτοι η SEK Zollagentur, είναι εκείνος ο οποίος, δεδομένου ότι ως εγκεκριμένος αποστολέας είναι ο κυρίως υπόχρεος κατά την έννοια του άρθρου 96 του τελωνειακού κώδικα, βαρύνεται με την τελωνειακή οφειλή κατά την έννοια του άρθρου 203, παράγραφος 3, τέταρτη περίπτωση, του κώδικα αυτού, εφόσον δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στις τρεις πρώτες περιπτώσεις της παραγράφου 3, κάτι που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να καθορίσει.
- 38 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 203, παράγραφος 3, τέταρτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, σε περίπτωση απομακρύνσεως εμπορεύματος από την τελωνειακή επιτήρηση το πρόσωπο το οποίο, ως εγκεκριμένος αποστολέας, έθεσε το εμπόρευμα αυτό υπό τελωνειακό καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, είναι οφειλέτης δυνάμει της ανωτέρω διατάξεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 39 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Τα άρθρα 50 και 203 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 648/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Απριλίου 2005, έχουν την έννοια ότι εμπόρευμα που έχει τεθεί σε προσωρινή εναπόθεση πρέπει να εκλαμβάνεται ως απομακρυνθέν από την τελωνειακή επιτήρηση στην περίπτωση που αποτελεί μεν αντικείμενο διασαφήσεως για υπαγωγή σε καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, πλην όμως δεν απομακρύνεται από την αποθήκη και δεν προσκομίζεται στο τελωνείο προορισμού, παρά το γεγονός ότι έχουν υποβληθεί σ' αυτό τα παραστατικά διαμετακομίσεως.
- 2) Το άρθρο 203, παράγραφος 3, τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 2913/92, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 648/2005, έχει την έννοια ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, σε περίπτωση απομακρύνσεως εμπορεύματος από την τελωνειακή επιτήρηση το πρόσωπο το οποίο, ως εγκεκριμένος αποστολέας, έθεσε το εμπόρευμα αυτό υπό τελωνειακό καθεστώς εξωτερικής διαμετακομίσεως, είναι οφειλέτης δυνάμει της ανωτέρω διατάξεως.

(υπογραφές)